

Ο τελευταίος γεωργός (Ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γειτονιές-9

«Γαβ! Γαβ!» «Καψάλη! Καψάλη!» αναφώνουσαν. Σάστισε το σκυλί και άρχισε να κουνάει την ουρά. Το πλοσίασαν διστακτικά και κείνο έκανε χαρές. Το φίλεψαν ψωμί και το χάιδευαν δειλά-δειλά. Η Γιώργαινα φύλαγε τα πρόβατα στο αλώνι. Μόλις είχαν σκαρίσει και έβοσκαν με βούληση στο παχύ χορτάρι.

- Σιγά-σιγά να μην προγκίζουν. Να η Μαυρομάτα, δίπλα στο φράκτη. Έλα, Μαρία.

Πλοσίασαν την προβατίνα και η Μαρία της έδωσε μια μπουκιά ψωμί. Το έφαγε και της έδωσε και άλλο. Άπλωσε το χέρι και την χάιδευε κατασυγκινημένη. Έπειτα πλοσίασαν την Λάγια του Σωκράτη. Πήρε και κείνη το ψωμί και τα χάδια.

- Έχουν θυγατέρες. Να κείνη η παρδαλή είναι της Λάγιας. Και κείνη η ρούσα είναι της Μαυρομάτας. Έχουν πάρει κι απ' τον πατέρα τους, είπε η Γιώργαινα.

- Έκαναν φέτος αρνάκια; Πού είναι;

- Είναι στον τσάρκο. Το βράδυ θα ομίξουν με τις μανάδες και θα τα δείτε.

Τους φώναζε ο πατέρας τους. Οι ετοιμασίες για το αυριανό πανηγύρι συμπεριλάμβανε και το σφάξιμο πολλών σφακτών και πουλερικών εκείνο το δειλινό. Και ο Ήρακλής αποφάσισε να βγει σεργιάνι με τα παιδιά για να μην είναι κοντά στο οφαγείο. Ξεκίνησαν κρατώντας από ένα ματσούκι ο καθένας.

*

Το δειλινό πλιόλουστο, το αεράκι μυροβόλο. Στου Γκιώνη τη ράχη σταμάτησαν και αγνάντευαν το τοπίο. Πάνω από το χωριό δέσποζε το δάσος, οι φυλλωσίες του ένας φαρδύς καμβάς με ποικίλες πράσινες αποχρώσεις. Κοπάδια πρόβατα έβοσκαν στα λιβάδια, ένα κοπάδι γύδια στο κοντοβούνι του Κάρσια. Όλα τα πλάσματα της φύσης, μικρά μεγάλα, εν ενεργεία. Το έδαφος στολισμένο με λογής-λογής αγριολούλουδα. Από το Τσιχλογιαννάκι κατέβηκαν στο Κουβέλι να πιουν νερό στο κεφαλάρι. Προχώρησαν και ατένισαν τα Κονταναίκα και τον κάμπο όπου το θρεμμένο πρασινοκίτρινο σιτάρι κυμάτιζε στο απαλό αγέρι. Έπειτα βγήκαν στις Γκορτσιές και ήπιαν νερό στη Χελωνόβρυση. Πέρασαν τις Λούτσες και τράβηξαν για τις

Ξερακιές. Το βλέμμα τους έπεσε στο ποτάμι της Γκιάνας. Το νερό γουργούλιζε καθάριο και φουριόζικο. Πήραν το μονοπάτι ανάμεσα στα αμπέλια. Η βλάστηση οργίαζε και ήταν σα να βρίσκονταν μες στην καρδιά της φύσης, σα να ένιωθαν τον παλμό της. Ανέβηκαν στην Κολαριά και κάθισαν να ξεκουραστούν.

- Εδώ, που καθόμαστε, κάθεται και ο δραγάτης όταν γίνονται τα σταφύλια και τα φυλάει. Όπως βλέπετε, έχει οριζόντια θέα απ' τα κάτω αμπέλια. Όμως, απ' τούτη τη θέση δεν φαίνονται όλα τα επάνω αμπέλια. Για αυτό έχουμε δυο δραγάτες.

- Μπαμπά, πώς μπορείς και θυμάσαι όλα τα τοπία; Και πώς έχει πάρει την ονομασία του το καθένα; ρώτησε ο Σωκράτης.

- Τα θυμάμαι γιατί όταν ήμουνα μικρός τα 'χα περπατήσει, σπιθαμή προς σπιθαμή, με τον παιδικό μου φίλο το Στρατή. Όμως, δεν γνωρίζω πώς έχουν πάρει τις ονομασίες τους. Δεν γνωρίζω γιατί εκείνο το τοπίο λέγεται «Ξερακιές», ενώ περνάει το ποτάμι ανάμεσά του.

Ηλιοβασίλεμα. Ακούγονταν κουδούνια, τσοκάνια και τροκάνια κοπαδιών που γύριζαν στο χωριό. Η καμπάνα χτυπούσε για τον εσπερινό και το κελάπδισμα των πουλιών κορυφωνόταν.

- Μάλλον δεν θα προφτάσουμε τον Εσπερινό.

- Δεν πειράζει, μπαμπά. Και ο εσπερινός της φύσης του Θεού είναι, είπε η Μαρία και χαμογέλασε ο Ήρακλής.

- Μπαμπά, είχες δίκιο που μας έλεγες ότι μοιάζει με παράδεισο το χωριό το Μάν μήνα.

- Χαίρομαι που συμφωνείς μαζί μου, Σωκράτη.

- Είναι αλλόκοτη η ομορφιά της φύσης. Μαγευτική, σα να θέλει να σε κρατήσει κοντά της, πρόσθεσε η Μαρία.

- Έτσι 'ναι, Μαρία. Κι εγώ που έφυγα μικρός δεν το ξεχνώ το χωριό.

Είχε σουρουπώσει όταν επέστρεψαν. Οι μαγιάτικες μέρες είναι μεγάλες, όμως εκείνηνη μέρα φάνταζε ατέλειωτη για τους ταξιδιώτες που είχαν ξεκινήσει από την Αθήνα τα ξημερώματα. Η Σταυρούλα περίμενε να πάρει σπίτι της τους ανάδοχους, τη Μαρία και το Σωκράτη. Ένιωσαν ευγνώμονες για το φαγητό και το έτοιμο στρώμα που τους πρόσφερε και έπεσαν νωρίς για ύπνο.

*

Ο Ήρακλής με την Ερμιόνη επισκέφτη-

καν τους κουμπάρους, το Στρατή και τη Στράταινα, πρώην Φιλομήλα. Ήταν εκεί και τα σταυραδέρφια ο Νικήτας με τον Αριστείδην και ο μπαρμπα-Ντίνος ο Ιπποκράτης. Έκαναν χαρές.

- Καιρούς και ζαμάνια! κουμπάρα, ανέκραξε η Φιλομήλα και έσφιξε στην αγκαλιά της την Ερμιόνη κατασυγκινημένη.

- Ε, αυτά έχουν οι πόλεμοι, είπε ο Ήρακλής σφίγγοντάς της το χέρι. Τώρα που έχουμε ειρήνη θα ερχόμαστε συχνά.

Είχε ολόγιομο φεγγάρι και κάθισαν στην αυλή. Η Ερμιόνη έδωσε στην Φιλομήλα ένα κουτί σοκολάτες Παυλίδου, ένα μπουκάλι κονιάκ και ένα σάκο με ρούχα αποφόρια που είχε περάσει η μόδα τους.

- Είναι καλοδεχούμενα, κουμπάρα. Αφέντη, κουμπάρε, είχες κάνα νέο από τα παιδιά;

- Βεβαίως, είναι καλά.

- Μας γράφουν, στέλνουν και λίγα χρήματα για το χρέος αλλά δεν έχουν πιάσει ακόμα την καλή για να μας ξεχρεώσουν, εξήγησε ο Στρατής.

Μια χαμπλοβλεπούσα τσούπρα στάθηκε στην εξώπορτα της αυλής και ζήτησε να δανειστεί το μεγάλο ταψί.

- Νικήτα, πήγαινε να δώσεις το ταψί στην Μαρίνα.

- Φέτος δεν θα 'χει πολύ κόσμο το πανηγύρι'. Έχουνε ούλα τα χωριά πένθος. Κάθε τόσο χτύπαγαν θλιβερά οι καμπάνες. Ήτανε μεγάλη θλίψη, ανάφερε ο μπαρμπα-Ντίνος.

- Σκοτώθηκε και τ' ανίψι μου. Ήτανε το στερνοπούλι της αδερφής μου. Όμως το έδιωξε μικρό ο αχαϊρευτός ο πατέρας του ο Καρακόλιας και δεν ξανάρθε. Ήρθε το μαύρο το μαντάτο, είπε η Στράταινα και φύσης τη μύτη της.

Με το ασημένιο τάσι, κλάψετε τον Αναστάση!

Ακούστηκε να τραγουδάει ο Στρατής. Σταμάτησε και αναστέναξε. Έπειτα πρόσθεσε.

- Τον Αναστάση τον έκλαψε ούλο το χωριό. Τον κλάψανε τα δέντρα και τα πουλιά. Χαροποιούσε το ντουνιά με τη φλογέρα του. Μεγάλο κακό. Είναι και ο καπμένος ο Τρύφωνας ακρωτηριασμένος.

Σιωπούσαν.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Ηλιοβασίλεμα. Ακούγονταν κουδούνια, τσοκάνια και τροκάνια κοπαδιών που γύριζαν στο χωριό. Η καμπάνα χτυπούσε για τον εσπερινό και το κελάπδισμα των πουλιών κορυφωνόταν.